

DE SPRONG NAAR VOREN

samen nadenken over de toekomst (2040) aan de hand van 4 inspirerende denkrichtingen

In de samenleving van 2040 staan **sociale cohesie** en **tradities** centraal. **Rust en ruimte** zijn belangrijke kernwaarden. In de dorpen wonen de **drie generaties** in elkaars nabijheid, veelal in eengezinswoningen. Er wordt veel waarde gehecht aan het **verenigingsleven** en **dorpse voorzieningen** als de supermarkt en het gemeenschapshuis, waar men graag samenkomt voor activiteiten als toneelvoorstellingen, lezingen en workshops en waar men, na afloop van evenementen als de braderie, graag samenkomt voor een drankje. Met de noodzakelijke dijkversterking is de hoogwaterveiligheid gegarandeerd en heeft het gebied zich verder **auto-noom** kunnen ontwikkelen. Bij de (her)inrichting van het gebied is de transformatie beperkt en is bij de uiterwaarden en de dijkversterking geanticipeerd op de **bestaan-de kwaliteiten en kracht**. Net als toen, **verschiet de dijk van kleur**: landelijke en besloten bomendijken worden afgewisseld met dorpsdijken en meer robuuste dijken. Met hier en daar vrijliggende fiets- en wandelpaden op de dijk, wandelpaden in de uiterwaarden en ommetjes bij de dorpen is een gebied ontstaan wat zich bij uitstek leent om te recreëren. Vanaf de dijk heeft men mooi zicht op de uiterwaarden, waar **natuurgebieden, akkers en graslanden** elkaar afwisselen.

A - denkrichting

dijk: de traditionele dijk verschiet van kleur

uiterwaarden: iconen van de tijd behouden

natuur: afgewisseld met agrarisch grondgebruik

koe: zwart-witte koeien (autonome ontwikkeling)

recreatie: braderie, fietsen en wandelen

wonen: eengezinswoningen, dorps, traditioneel

denkrichting - C

dijk: duurzaam ingerichte en ontwikkelde dijk

uiterwaarden: opbrengst energie gestuurd, symbiose

natuur: 'nuts'natuur

koe: plastic koe (nieuwe economie, innovatie)

recreatie: festival, foodtruck, pop-up

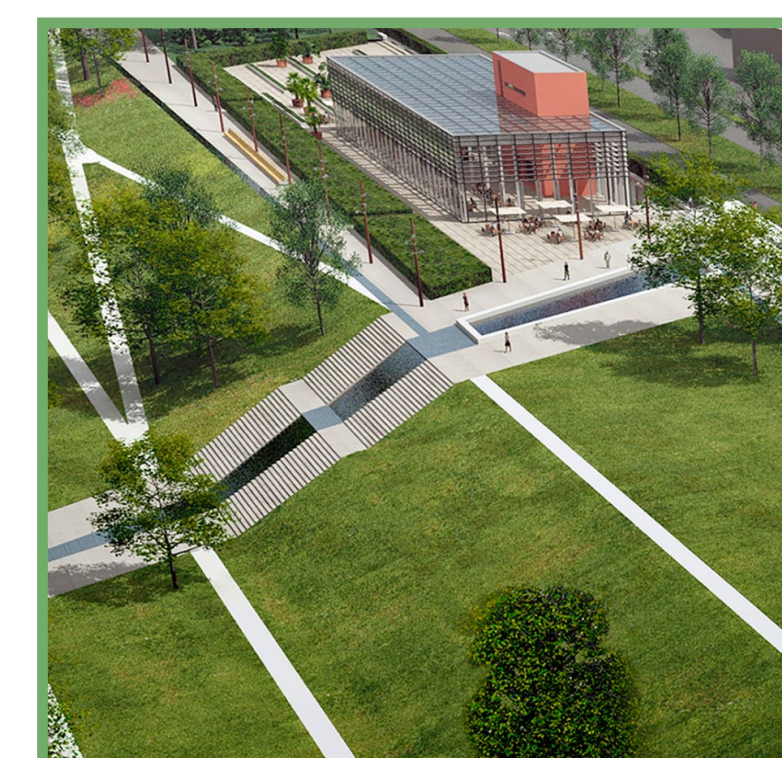

wonen: circulair, folies, tinyhouses

Er is sprake van een duidelijke **trendbreuk** in 2040: we hechten veel waarde aan **duurzaamheid** en gaan bewust om met het milieu en onze leefomgeving. De **nieuwe economie** wordt gekenmerkt door **innovatie en circulariteit**. Gelijkgestemden vormen **communities** en **werken samen**, zoekend naar kansen en mogelijkheden om **werk met werk** te maken of om **zelfvoorzienend** te zijn. Er is een goede **balans tussen economie en milieu** en er is sprake van een **symbiose tussen natuur en het landschap**, waarbij biodiversiteit, maar ook behoud en versterking van landschappelijke waarden voorop staat. In de uiterwaarden is een **geoptimaliseerd landschapsecologisch systeem** ontwikkeld, waarbij er ruimte is voor **'nuts'natuur**: wilgen en rietlanden kunnen benut worden als energieteelt, maar kunnen ook gebruikt worden voor de **lokale productie** van duurzame bouwstoffen. De **dijk is duurzaam ingericht**: er is voorgesorteerd op de toekomst en de dijk is geschikt gemaakt voor bijvoorbeeld **energiewinning** middels zonnepanelen. De stuwen in de rivier zijn benut om energie te winnen uit het stromende water en windmolens langs de rivier vormen de nieuwe bakens als verwijzing naar de oorspronkelijke bakenbomen.

In de samenleving van 2040 staat een **hoge kwaliteit van leven** voorop; men geniet van het **bourgondische** leven. Een fraai ingerichte woon- en leefomgeving draagt in grote mate positief bij aan de beleving en het geluksgevoel. Het **decoratieve parklandschap** met lanen, landgoederen en buitenplaatsen zorgt voor een **goed vestigingsklimaat** en een vergroting van de **recreatieve mogelijkheden** en vrijetijdseconomie. Hier plukken de kernen de vruchten van, want het is er **goed toeven**.

De dijkversterking is aangegrepen om **functies op de dijk** toe te voegen: rondom de kernen is er op de dijk (op zogenaamde dijkpodia) ruimte voor bijzondere woningen en diensten als zorg, wellness, congrescentrum, maar ook terrasjes en verblijfsplekken zorgen voor een **aantrekkelijk en afwisselend karakter** op de dijk. Dit is goed beleefbaar vanaf de dijk en vanaf de Maasuiterswaarden. Om deze verbrede dijk met programma te realiseren is grond gebruikt uit de uiterwaarden. Hierdoor is een afwisselend landschap met open water (meanders en nevengeulen) ontstaan, waarmee bovendien de gewenste waterstands daling is bereikt. Een uitgebreid netwerk van wandel-, fiets- en ruiterspaden ontsluiten het gebied, maar ook kan men er varen en kanoën. Samen met de dijk en het ommeland vormen de natuurrijke uiterwaarden een **aantrekkelijk gebied om te wonen, werken en recreëren**.

dijk: dijkpodium, functies op de dijk

uiterwaarden: zomerbed als grondleverancier

natuur: verkade-natuur als onderdeel van decoratief parklandschap

koe: Lakenvelder (als onderdeel van decoratief parklandschap)

recreatie: sloep varen, wellness

wonen: buitenhuis, landgoed

dijk: bloem- en bomenrijke natuurdijk

uiterwaarden: pre-kanalisatie, vrije loop

natuur: ruige natuur, veel biodiversiteit, grote gescheiden eenheid

koe: oeros (natuur buitendijks, duurzame landbouw binnendijks)

recreatie: struinen, ontdekken, kanoën, survival

wonen: waterwoning, tiny houses, rust en ruimte

In 2040 is er sprake van een samenleving waar **bewust leven** centraal staat. Zo is er bewust gekozen voor grote, aaneengesloten natuurgebieden. Met half werk komen we er niet. Er zijn **grote, gescheiden en optimaal functionerende eenheden** gerealiseerd. Binnen de rivierdijken is de Maas een zelfsturend systeem en heeft de vrije ruimte om te stromen, waardoor er geulen, nevengeulen, plas-dras en oobossen zijn ontstaan. Het gebied met **ruige natuur** is van grote waarde binnen het grotere natuurnetwerk, vanwege de **biodiversiteit** waar de natuur de vrije ruimte heeft. Vanaf de bloem- en bomenrijke dijken heeft men zicht op dit prachtige grote natuurgebied. Er is een **unieke woon- en leefomgeving** ontstaan, met **rust en ruimte** als belangrijke kwaliteiten, maar ook met de uitnodiging om te **ontdecken**, te **verwonderen** en met de **verrassing om de hoek**. Dit kan op enkele plaatsen vanaf de dijk, waar men via struipaadjes de uiterwaarden in kan. Aan deze knooppunten langs de dijk zijn voorzieningen gekoppeld als een bezoekerscentrum of een horecagelegenheid. Naast deze grote natuureenheid buitendijks, is het binnendijkse landschap vooral ingericht met duurzame landbouw.

B - denkrichting

denkrichting - D